

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 9Co/46/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8118211998
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 07. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Monika Jusková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2023:8118211998.2

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Moniky Juskovej a členov senátu JUDr. Jany Burešovej a JUDr. Eduarda Valenčina v spore žalobcu: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XXX, XXX XX D. E. F., právne zastúpený JUDr. Tatianou Vorobelovou, advokátkou so sídlom Bajzova 2, 040 01 Košice, IČO: 51 889 111, proti žalovanému: KOMUNÁLNA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group, so sídlom Štefánikova 17, 811 05 Bratislava, IČO: 31 595 545, právne zastúpenému JUDr. Daliborom Tverďákom, advokátom so sídlom Krmanova 1, 040 01 Košice, IČO: 31 819 796, v konaní o náhradu škody, o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Okresného súdu Prešov č. k. 29C/21/2018- 499 zo dňa 16.12.2021 takto

rozhodol:

Potvrďuje uznesenie.

Priznáva žalovanému voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 % s tým, že o výške trov bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie rozhodol tak, že cit.:
„ P r i z n á v a žalovanému voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.“
2. Súd svoje rozhodnutie právne odôvodnil podľa ust. §§ 255 ods. 1 a § 262 ods. 2 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len CSP).
3. Konštatoval, že žalobca žalobou doručenou súdu dňa 16.10.2018 žiadal zaviazať žalovaného na zaplatenie bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia vo výške 7.918,20 Eur a nákladov na liečenie vo výške 1.500 Eur v lehote troch dní od právoplatnosti rozsudku titulom škody na zdraví, ktorá mu vznikla pri dopravnej nehode.
Preukázal, že bol účastníkom dopravnej nehody, za ktorú nezodpovedá a preto sa obrátil na žalovaného ako poisťovňu, v ktorej mal vinník dopravnej nehody uzatvorené povinné zmluvné poistenie. Keďže pri dopravnej nehode utrpel úraz, má nárok na bolestné, ako aj sťaženie spoločenského uplatnenia, ktoré si uplatňuje na základe osobného ohodnotenia v rozsahu 415 bodov, v celkovej výške 7.918,20 Eur, ako aj náklady na liečenie vo výške 1.500 Eur.
4. Žalovaný so žalobou nesúhlasil z dôvodu, že zo žiadnych doteraz predložených listín nevyplýva, že v dôsledku škodovej udalosti malo dôjsť k poškodeniu na zdraví žalobcu. Poškodenie zdravia žalobcu v dôsledku škodovej udalosti nevyplýva ani zo záznamu o dopravnej nehode a ani zo záznamu o preverení škodovej udalosti políciou.
5. Súd prvej inštancie rozsudkom zo dňa 21.04.2021 žalobu zamietol a nárok na náhradu trov konania stranám sporu nepriznal aplikujúc ust. § 257 CSP. Dôvod hodný osobitného zreteľa pre nepriznanie náhrady trov konania úspešnému žalovanému videl v samotných okolnostiach súdneho sporu, kedy

posúdenie príčinnej súvislosti medzi poškodením zdravia žalobcu a dopravnou nehodou záviselo od záverov znaleckého posudku.

6. Krajský súd v Prešove rozsudkom zo dňa 12.10.2021 pod sp.zn. 9Co/28/2021 potvrdil rozsudok v zamietavom výroku a zrušil rozsudok vo výroku o nároku na náhradu trov konania, keďže zo spisu nevyplýva, žeby súd prvej inštancie dal žalovanému na vedomie úvahu o možnej aplikácii ust. § 257 CSP, čo nezodpovedá právu na spravodlivý proces.

7. Podľa žalovaného v prejednávanej veci neexistujú dôvody hodné osobitného zreteľa, ktoré by opodstatňovali aplikáciu § 257 CSP. Žalobca inicioval začatie súdneho konania a bol neúspešný v celom rozsahu. Žalovaný bol nútený brániť svoje práva, pričom od začiatku poukazoval na to, že žalobca k žalobe nepriložil žiaden dôkaz, od ktorého by mohol odvodzovať svoj nárok (lekársky alebo znalecký posudok). K uplatneniu a vyčísleniu žalobou uplatneného nároku došlo zo strany žalobcu len na základe jeho úvahy bez toho, aby mal na to odbornú spôsobilosť. Od začiatku bol zastúpený advokátom, u ktorého je nutné predpokladať znalosť právneho poriadku, ako aj konštantnej judikatúry súdov, vrátane skutočnosti, že podľa nej bude pri poskytovaní právnej pomoci postupovať. Napriek vývoju súdneho konania, žalobca nepristúpil ani k čiastočnému späťvzatiu žaloby, ale naopak zmenou žalobu výšku uplatnenej sumy ešte navýšil. Správna a dôvodná obrana žalovaného je súdom sankcionovaná tak, že žalovaný má sám na svoj vrub znášať všetky náklady svojej účasti v súdnom konaní, ktoré nedôvodne inicioval žalobca. Zároveň poukázal na skutočnosť, že si žalobca odkazom na ust. § 5 ods. 5 zák. č. 437/2004 Z.z. uplatnil zvýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia o 50 %, ktoré je určené pre najzávažnejšie zdravotné postihnutia a zjavne nemalo žiadne opodstatnenie v prejednávanej veci. Rozsudkom bola žaloba v celom rozsahu zamietnutá z dôvodov, že žalobca neunesol dôkazné bremeno k existencii príčinnej súvislosti medzi vznikom žalobcovho úrazu a škodovou udalosťou, teda bol v celom rozsahu neúspešný.

8. Súd prvej inštancie opätovne rozhodol o trovách konania uznesením, ktoré je predmetom tohto odvolacieho konania tak, že úspešnému žalovanému voči neúspešnému žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % s tým, že o ich výške bude rozhodnuté po právoplatnosti rozhodnutia súdu vo veci samej.

9. Proti tomuto uzneseniu podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca. Žiadal napadnuté uznesenie zrušiť a vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a rozhodnutie.

10. Žalobca v odvolaní vecne argumentoval tým, že žalobu podal dňa 16.10.2018. Žaloba bola založená aj na dôkazoch. Nepochybne preukázal, že došlo k dopravnej nehode dňa 22.10.2015. Od poškodenia zdravia do podania žaloby uplynula doba, počas ktorej sa podrobil lekárske vyšetreniam a úkonom. Súdnou cestou uplatnený nárok bol krátko pred uplynutím objektívnej trojročnej lehoty. Žalobca chcel vyriešiť vec mimosúdne. Súd mal vziať do úvahy, že žalobca predložil pred podaním žaloby potvrdenie o dopravnej nehode pri aplikácii § 257 CSP. Hneď pri predbežnom prerokovaní žaloby navrhol ustanovenie súdneho znalca a splnenie povinnosti zložiť preddavok na trovy znaleckého dokazovania. Z vykonaného dokazovania vyplýva, že rozhodnutie súdu záviselo od posúdenia skutočností, na ktoré boli potrebné vedomosti medicínskeho odboru, ktoré súd nemá. Pri posudzovaní dôvodov hodných osobitného zreteľa súd prihliada na pomery všetkých strán sporu. Žalovaná, ktorá je poisťovňou určite nebude nepriznaním náhrady trov konania dotknutá vzhľadom na jej finančné postavenie, čo by mal súd zohľadniť. Poisťovne zamestnávajú aj právnikov. V tejto veci podal dovolanie voči rozhodnutiu odvolacieho súdu sp. zn. 9Co/28/2001.

11. K odvolaniu žalobcu sa vyjadril žalovaný. Považoval napadnuté rozhodnutie za vecne správne. Poukázal na rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 9Co/28/2021 a uviedol, že žalobca po tomto rozhodnutí v nasledovnom priebehu konania po zrušení výroku o trovách konania bol procesne pasívny a neadresoval súdu prvej inštancie žiadnu relevantnú argumentáciu k aplikácii § 257 CSP ani v rámci odvolacieho konania, keď sa mal možnosť vyjadriť k odvolaniu žalovanej. Žalobca od začiatku konania nepredložil žiadny dôkaz, od ktorého by mohol odvodzovať svoj nárok. Aplikácia § 257 CSP, ktorej sa dožaduje žalobca, vyžaduje splnenie dvoch podmienok, a to dôvody hodné osobitného zreteľa a výnimočné okolnosti. Žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa a výnimočné dôvody žalobca ani len netvrdil, teda neunesol bremeno tvrdenia. V odvolaní len sumarizuje priebeh konania pred súdom prvej inštancie. Argumentácia žalobcu o priznaní invalidity nesúvisí s prejednávanou vecou. Neexistuje

prekážka, pre ktorú žalobca nemohol predložiť lekársky, resp. znalecký posudok. Ustanovenie § 257 SP neslúži na zmierňovanie alebo odstraňovanie majetkových rozdielov medzi stranami. V tejto veci neexistujú dôvody hodné osobitného zreteľa. Z § 255 ods. 1 vyplýva, že v sporových konaniach sa ohľadom náhrady trov konania uplatňuje tzv. zásada úspechu. Pokiaľ ide o argument žalobcu, že žalovaná má právne oddelenie, právo sporovej strany nechať sa zastúpiť advokátom je súčasťou ústavou garantovaného práva na súdnu ochranu. Na základe uvedeného žalovaný žiadal, aby odvolací súd odmietol odvolanie žalobcu, eventuálne aby napadnuté uznesenie potvrdil a priznal žalovanému náhradu trov odvolacieho konania.

12. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 CSP), vzhľadom na včas podané odvolanie, preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

13. Ako vyplýva zo spisu, žaloba žalobcu bola rozsudkom Okresného súdu Prešov č. k. 29C/21/2018-410 zo dňa 21.04.2021 zamietnutá. O trovách konania rozhodol súd prvej inštancie podľa st. § 257 CSP.

14. Na základe odvolania podaného žalobcom aj žalovaným odvolací Krajský súd v Prešove rozsudkom č. k. 9Co/28/2021-489 zo dňa 12.10.2021 rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil v zamietavom výroku, zrušil vo výroku o trovách konania a v rozsahu zrušenia vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie z dôvodu, že súd prvej inštancie nedal žalovanému na vedomie úvahu o možnej aplikácii § 257 SP. Uložil súdu prvej inštancie rozhodnúť o trovách konania v zmysle zásad spravodlivého súdneho konania.

15. Súd prvej inštancie v napadnutom rozhodnutí priznal žalovanému voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % podľa § 255 ods. 1 z dôvodov uvedených vyššie.

16. Odvolací súd považuje napadnuté rozhodnutie za vecne správne a len na doplnenie správnosti rozhodnutia dopĺňa:

17. Podľa § 257 CSP výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa. Toto ustanovenie predstavuje odchýlku od zásady zodpovednosti za výsledok (§ 255 CSP) a od zásady zodpovednosti za zavinenie (§ 256 ods.1 CSP). To znamená, že súd nemusí zaviazat' neúspešnú stranu sporu na náhradu trov konania, resp. nemusí zaviazat' stranu, ktorá spôsobila vznik trov svojím zavinením, aby tieto trovy nahradila protistrane. Dôvody hodné osobitného zreteľa sú generálnym dôvodom pre nepriznanie náhrady trov konania, pričom § 257 CSP vytvára väčší priestor na voľnú úvahu súdu.

18. Je potrebné poukázať na to, že použitie § 257 CSP negatívne dopadá na stranu sporu, ktorá by inak mala právo na náhradu trov konania. Z tohto dôvodu musí aplikácia daného ustanovenia zodpovedať osobitným okolnostiam konkrétneho prípadu a musí mať vždy výnimočný charakter (napr. R 34/1982). Zákon pre rozhodnutie o nepriznaní náhrady trov konania podľa § 257 CSP vyžaduje kumulatívne splnenie dvoch podmienok, ako to dôvodne namietal žalovaný, a to dôvody hodné osobitného zreteľa a výnimočné okolnosti, pričom dôvody hodné osobitného zreteľa ani výnimočné okolnosti CSP bližšie nešpecifikuje. Výklad týchto podmienok ponecháva na súdnu prax. To však neznamená, že tým vytvára priestor na nekontrolovanú voľnú úvahu súdu. Podľa dnes už ustálenej judikatúry (napr. uznesenia NS SR 2MCdo 17/2009, 5Cdo 67/2010 či 3MCdo 46/2012) nemožno § 257 CSP považovať za ust., ktoré by zakladalo voľnú možnosť aplikácie (v zmysle svojvôle), ale ide o ustanovenie, podľa ktorého je súd povinný skúmať, či v prejednávanej veci neexistujú zvláštne okolnosti hodné osobitného zreteľa, na ktoré je potrebné pri stanovení povinnosti nahradit' trovy konania výnimočne prihliadnuť. Túto normu preto nie je možné interpretovať tak, že je aplikovateľná kedykoľvek a bez zreteľa na základné zásady rozhodovania o trovách konania. K aplikácii § 257 CSP dochádza aj z aspektov sociálnych. Okolnosti hodné osobitného zreteľa sa v takýchto prípadoch môžu vyskytnúť v akomkoľvek sporovom konaní. Pri posudzovaní dôvodov hodných osobitného zreteľa súd, o. i. si všíma aj okolnosti, ktoré viedli strany k uplatneniu nároku na súde a ich postoj v konaní (R 24/1964). Ustanovenie § 257 CSP má slúžiť na odstránenie neprimeranej tvrdosti, teda na dosiahnutie spravodlivosti pre strany sporu, pokiaľ ide o vedenie súdneho konania a jeho výsledok (porovnaj Števec, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová,

S., Bajánková, J. Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2016, str.940-941 a Nález I.ÚS 168/2018-22 z 10.10.2018 ÚS SR).

19. Tak ako konštatoval odvolací súd vo svojom rozsudku č. k. 9Co/28/2021-489 zo dňa 12.10.2021, rozhodnutie o trovách konania musí zodpovedať právu na spravodlivý proces.

20. V prejednávanej veci má odvolací súd zato, že na strane žalobcu nie sú dané zákonné predpoklady na aplikáciu § 257 CSP. Tak ako to dôvodne namietal aj žalovaný vo svojom vyjadrení k odvolaniu žalobcu, žalobca v priebehu konania, predovšetkým potom, čo odvolací súd zrušil rozsudok vo výroku o trovách konania, žalobca zostal pasívny a dôvody hodné osobitného zreteľa a výnimočné dôvody ani len netvrdil, teda neuniesol bremeno tvrdenia. Právne a skutkové posúdenie dôvodnosti žaloby bolo vyriešené v konaní vo veci samej a túto otázku nemožno opätovne posudzovať. Významným je len výsledok konania, ktorý vyznel v neprospech žalobcu, ktorý má z tohto dôvodu povinnosť znášať svoj neúspech v podobe povinnosti náhrady trov konania vo vzťahu k úspešnému žalovanému.

21. Súd prvej inštancie preto správne neaplikoval § 257 CSP. V konaní zistené skutočnosti (uvedené aj v odvolaní žalovaného a súčasne vo vyjadrení žalovaného k odvolaniu) nie sú dôvodom hodným osobitného zreteľa pre nepriznanie žalovanému náhrady trov konania na súde prvej inštancie.

22. Podľa § 255 ods.1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

23. Žalobca v konaní nebol úspešný, jeho žaloba bola zamietnutá v celom rozsahu a pre nezistenie dôvodov pre nepriznanie náhrady trov konania úspešnému žalovanému je žalobca povinný tieto nahradiť žalovanému.

24. Vo vzťahu k odvolacej námietke žalobcu, že niet dôvodu na právne zastupovanie žalovaného, keďže je poisťovňou a určite nebude nepriznaním náhrady trov konania dotknutá vzhľadom na jej finančné postavenie a zároveň poisťovne zamestnávajú aj právnikov, odvolací súd konštatuje, že žiadnemu účastníkovi súdneho konania nie je možné odprieť právo dať sa zastúpiť advokátom. Právo na zastúpenie advokátom v súdnom konaní je súčasťou ústavou garantovaného práva na súdnu ochranu.

25. Na základe uvedeného odvolací súd konštatuje, že žalobca neuviedol v odvolaní žiadnu takú relevantnú skutočnosť, ktorá by bola spôsobilá prívodiť zmenu alebo zrušenie napadnutého rozhodnutia.

26. Preto odvolací súd napadnuté uznesenie v súlade s § 387 ods. 1, 2 CSP ako vecne správne potvrdil.

27. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd v zmysle § 396 ods. 1 na základe s ust. § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP. Aplikujúc zásadu úspechu pri rozhodovaní o trovách konania, nárok na náhradu trov odvolacieho konania patrí úspešnému žalovanému s tým, že o výške trov odvolacieho konania v súlade s § 262 ods. 2 SP rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením.

28. Rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolaateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 CSP v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).